

MARY SCHOON

**STERKER DAN
DE WIND**

Roman

Sterker dan de wind

Van Mary Schoon verschenen eerder bij
Uitgeverij Zomer & Keuning o.a.

Haar verborgen geheim
Tussen liefde en leugens
Famke
Belofte aan een moeder
De liefde achterna

Mary Schoon

Sterker dan de wind

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 9789020538496
ISBN e-book 9789020538502
ISBN Grote Letter 9789020538519
NUR 344

© 2020 Uitgeverij Zomer & Keuning
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

www.maryschoon.nl
www.zomerenkeuning.nl

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke wijze om te gaan met natuurlijke bronnen. Voor de papieren editie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarbij zeker is dat de productie ervan niet heeft geleid tot bosvernietiging.

*Met speciale dank aan Fred Oudejans,
molenaar-beheerder van de museummolen Schermerhorn,
voor alle informatie, het molenjargon en
het nalezen van dit manuscript*

Vier oude wijven,
die konden elkaar niet krijgen.
Ze liepen allemaal even hard,
rara, wie zijn dat?

Hoofdstuk 1

‘Janna, jij bent mijn meisje, toch?’

Ze lacht. Haar ogen stralen. ‘Ik ben jouw meisje.’

‘Voor altijd en eeuwig?’

Ze knikt ernstig.

Hij pakt haar bij haar schouders en kijkt haar diep in haar ogen. ‘Beloofd?’

‘Beloofd,’ zegt ze plechtig.

Nu pas is hij gerustgesteld. Hij neemt haar gezicht tussen beide handen en kust haar. Voorzichtig, teder, zoals je een meisje van vijftien kust.

Drie jaren van wachten kruipen voorbij. Jaren waarin ze enkel naar elkaar zwaaien, vluchtig een praatje maken, soms een stiekeme aanraking in het voorbijgaan, maar nooit meer dan dat. Maar de blikken in hun ogen zeggen zoveel meer. Seizoenen wisselen elkaar in rap tempo af. Hete zomers waarin niet veel valt te malen, gevolgd door stormachtige herfsten waarin een poldermolenaar haast niet aan slapen toekomt. Drie lange jaren waar als je verliefd bent geen einde aan lijkt te komen en waarin Tjeerd op zijn kalender, die hij aan de wand van zijn bedstee heeft gespijkerd, maand voor maand wegstreept.

Eindelijk is het zover!

Op een koude februarimorgen wordt bij poldermolen De Wulp de vlag uit het bovenste luik vlak onder de kap gestoken en de wieken in vreugdestand gezet. Vandaag wordt Janna achttien jaar. Vanuit het

keukenraam van zijn eigen molen kijkt Tjeerd naar die wapperende vlag. Zijn hart maakt een vreugdesprongetje en een groot geluksgevoel doorstroomt hem. Dat feestelijke flapperen betekent dat hij vanaf vandaag officieel verkering met Janna mag hebben! Janna's vader, Berend Blauw, heeft al die tijd zijn poot stijf gehouden en verbodt zijn dochter voor haar achttiende alle omgang met jongens. Die ene dochter die hem gegeven is, is zijn kostbaarste bezit, waar hij niet zuinig genoeg op kan zijn. Maar nu zij achttien jaar is geworden, weet Berend dat het tijd is om los te laten. Janna moet haar vleugels uitslaan, haar eigen weg in het leven zoeken. Dat zij gek op haar buurjongen is, die daar in zijn eentje op de buurmolen kluist, komt Berend meer dan goed uit. Mocht het wat worden tussen die twee, dan blijft Janna dicht bij hem in de buurt. Berend kan dit zachte, meegaande kind zo slecht missen.

Naar deze dag heeft Tjeerd lang uitgekeken. Hij popelt om naar Janna te gaan, maar het is nog geen koffietijd, dus zal hij nog een paar uur moeten wachten. Eindeloos leken die drie afgelopen jaren. Het wakkerde zijn, n begeerte aan, maar maakte hem ook opstandig. Er waren dagen bij dat hij razend was op Berend Blauw omdat hij zo buitensporig over zijn dochter waakte. Dan hield Tjeerd het niet meer uit op de molen, trok hij het veld in met zijn jachtgeweer en schoot hij op alles wat hij in het vizier kreeg. Menigmaal leverde hem dat een uitbrander van de admiraal op, maar nooit liet hij zijn molen achter als er gemalen moest worden of het weer onvoorspelbaar was. Nu is al dat lange wachten voorbij. Vanaf vandaag kan niets of niemand meer tussen Janna en hem komen. Hoe kwam het toch dat hij plots tot over zijn oren verliefd werd op zijn buurmeisje, terwijl hij haar zijn hele leven al kende? Hij vond haar altijd al grappig en aandoenlijk en zij hadden iets gemeen. Net als hij was zij enig kind. Maar het volle besef kwam op die dag dat ze een kilometer van huis was gestruikeld. Gewoon over haar eigen voeten, of omdat haar veter was losgeraakt. Hij vond haar hevig snikkend langs de kant van de weg met een

verstuijkte enkel. Haar knie was geschaafd en ze kon amper overeind komen. Als de Heilige Christoffel had hij haar op zijn rug genomen en naar huis gebracht. Toen hij zo met haar liep te sjouwen en dat warme, lenige lijf tegen het zijne voelde, werd hij zomaar onrustig. Toen ze ook nog haar benen om zijn middel sloeg en haar armen om zijn hals, brak het klamme zweet hem uit. Hij wist niet wat hem overkwam. Als ze dreigde te zakken gaf hij een hupje zodat ze weer hoog kwam te zitten en hij haar warme adem langs zijn wang voelde strijken. Ze leek met elke stap wel lichter te worden. Hij werd er intens gelukkig van! Hij had wel uren met haar kunnen rondlopen. De hele verdere dag was hij ongewoon vrolijk geweest.

Zo erg zelfs dat zijn moeder vroeg wat hem scheelde dat hij zo uitgelaten deed. Ja, toen is hij verliefd op Janna geworden. Hij was negentien en zij vijftien jaar. Maar Berend waakte als een valse hond over zijn enige dochter. Toch liet Tjeerd zich daardoor niet afschrikken. Hij liep er zogezegd de deur plat. In het begin zogenaamd op ziekenbezoek om naar haar verstuijkte enkel te kijken en later met elke smoes die hij maar bedenken kon. Als ze pannen of emmers schrobden op de vlonder aan de slootkant had hij ook altijd buiten wat te doen. Dan riep hij een groet en zwaaide. Hij had algauw in de gaten dat zij hem net zo leuk vond als hij haar. Toen ze op een dag even helemaal alleen waren, hebben ze beloofd op elkaar te wachten, en vandaag is het eindelijk zover. Vandaag hangt de vlag uit en straks gaat hij op visite om haar te feliciteren. Weken geleden heeft hij een cadeautje voor haar gekocht bij een juwelier in de stad. Een ragfijn, maar mooi bewerkt gouden ringetje. Hij verheugt zich om de glimlach op haar gezicht te zien als hij het haar geeft.

Bij De Wulp gaat de buitendeur open en stapt Janna in haar klompen. Ze loopt naar het schuurtje, waarin een afgehokt plekje voor de sik is, en komt terug met de geit aan zijn ketting.

Bij alle molens houden ze een bok, maar bij Berend Blauw hebben ze een sik. Enkel voor de melk, want het salaris van een poldermole-

naar is geen vetpot. Tjeerd schiet zijn jas aan en loopt quasinonchalant tot aan een hek dat de twee erven van elkaar scheidt. Lachend steekt hij zijn hand op. Janna komt met de geit naar hem toe. ‘Morgen Tjeerd!’ Haar blonde haar wappert in de wind en haar grote blauwe ogen stralen.

Hij smelt.

‘Kom je straks koffie halen? Ik ben jarig.’

‘Alsof ik dat niet wist! Ik kom zo gauw ik hier klaar ben.’

Ze draait zich lachend om en zoekt een plek om het zeel in de grond te steken.

Tjeerd zet ook zijn molen De Grutto in vreugdestand. Tot hij hier klaar is, moet je hem horen! Hij heeft in dit vroege uur niks te doen, maar doodmoe is hij wel. De hele nacht heeft hij moeten malen. De regen kwam met bakken uit de lucht tot bij de seinmolen de blauwe vlag in top hing ten teken dat ze moesten stoppen. De boezem raakte vol. Zodra op een centraal punt van de Schermerboezem het Normaal Amsterdams Peil is bereikt, moeten alle molenaars stoppen met malen om overstroming te voorkomen. Tjeerd gaapt en rekt zich uit. Nog een paar uur. Hij kan nog net zo goed nog even in de bedstee kruipen. Slaap je niet dan rust je toch, zei zijn vader altijd. Vader, die zich altijd strikt aan de regels hield en nooit stiekem een uiltje knapte als de molen draaide. Vader, die in de winter van 1917 nog meedeed aan een wedstrijd arrenslee rijden op de Noordervaart. In die ijzige winter ging vader zelf turf steken in de polder omdat aan alles gebrek was en moeder toch een warme hap op tafel wilde zetten. Tjeerd steekt een kaars aan en zet de blaker op de plank naast de twee portretjes van zijn ouders. Hij neemt niet eens de moeite om zijn laarzen uit te trekken en met een zucht laat hij zich boven op de dekens vallen. Met zijn armen onder zijn hoofd en zijn benen over elkaar heen geslagen staart hij naar die twee lieve gezichten die hem vanuit hun lijst aankijken. Bij het flakkerende licht van de kaars

is het net alsof ze bewegen, alsof ze tegen hem praten. In de winter van 1918 zijn ze kort na elkaar overleden aan de Spaanse griep. Bij bosjes vielen de mensen neer. Sterke mannen, net als zijn vader, die nooit iets mankeerden, stierven soms in een paar uur. Toen hij bij zijn vader aan diens sterfbed zat, waren zijn laatste woorden: 'Hou 'm heel, jongen. Hou de molen heel!'

Tjeerd beloofde het en met een gerust hart sloot zijn vader zijn ogen.

Na de dood van zijn ouders bleef Tjeerd alleen op de molen achter. Hij wist dat hij nu moest knokken voor zijn toekomst. Hij kon niet lang treuren. Als hij nu zijn kop liet hangen, zouden ze hem zonder meer de molen uitzetten. 'Schouders eronder en gaan!' was vaders motto altijd geweest. Tjeerd was net twintig, maar ondanks zijn jonge leeftijd een volleerd molenaar. Daarom maakte het waterschap geen bezwaar toen hij vertelde dat hij de taak van zijn vader wilde overnemen. Geen dikbetaalde baan, maar vrij wonen en gebruik van het stukje grond dat bij de molen hoort, dat wilde hij wel. Bovendien beloofde zijn buurman Berend Blauw een oogje in het zeil te houden. Dat gaf de doorslag en de hoge heren waren gerustgesteld. In alles schafte zijn buurman Tjeerd raad. Het was een moeilijke tijd zo vlak na de oorlog, want er was aan zo'n beetje alles gebrek. Maar onderhoud van de molen, daar kom je niet onderuit. De vijftig poldermolens gebruikten per etmaal gezamenlijk zo'n twintig kilo reuzel voor besmering, per jaar ging er zo'n twintig liter petroleum door en niet te vergeten pakken vol kaarsen. Maar Berend Blauw hielp Tjeerd ook aan die dingen. Vaak vroeg Tjeerd naar de bekende weg, enkel om een bezoekje aan de buurmolen te kunnen brengen zodat hij Janna kon zien. Janna was blond, rank en knap zoals haar moeder, Dora, maar met het vrolijke karakter van haar vader. Dora is door de jaren heen toch een vreemde eend in de bijt gebleven. Nooit voelde ze zich thuis op het dorp. De enige met wie ze af en toe een praatje maakte en aan wie ze iets toevertrouwde, was Tjeerds moeder.

Van haar weet Tjeerd dat Janna's vader haar moeder op een dag heeft meegenomen uit de grote stad waar ze aan de haven in een duistere kroeg werkte. In die tijd was Berend nog een varengast en ook de jongste niet meer. Hij liep al tegen de veertig toen zijn vader overleed en hij de molen overnam. Samen met zijn pas verworven liefde ging hij hier in de Schermer wonen. Berends moeder verhuisde naar het rusthuis in het dorp, want twee vrouwen in een krap behuisde molen is er een te veel. Dora was gek op haar knappe, stoere zeeman die altijd vrolijk, uitgelaten en zorgeloos leek. Zonder aarzelen was ze hem gevolgd naar het weidse platteland. Ze had het allang bekeken in dat rokerige café met ruwe zeelieden. Ze had schoon genoeg van hun dubbelzinnige opmerkingen en stiekeme handtastelijkheden. De frisse, weidse polder was een verademing. En ze merkte dat er tegen een poldermolenaar werd opgekeken. Daar had men respect voor. Haar Berend kon zo'n machtige machine bedienen! Haar Berend, een bonk energie, één met de natuur. Een molenaar leest de lucht en kent de grilligheden van het weer.

Maar die stugge dorpsbewoners keken Dora met een scheef oog aan. In hun ogen was zij maar een excentriek geval met haar vuurrode lippen en zwart opgemaakte ogen. Dora trok zich er niets van aan en voelde zich ver verheven boven dit boerenfolk.

Maar wat viel dat buitenleven tegen! De dagen waren saai en kleurloos, net zoals de mensen die er woonden. En die ruime vergezichten waar ze eerst zo verrukt van was, veranderden nooit. Ze raakte algauw op de molen en haar man uitgekeken. Wat haar eerst zo geweldig leek, wonen in een echte molen, was haar al spoedig een gruwel geworden. Zo'n achtkantige binnenkruier had maar een doorsnee van zo'n zeven à acht meter! Behalve 's zomers was het binnen altijd koud en tochtig, vierden de muizen feest en zaten er overal spinnen. Nooit was het eens stil. Met de wieken op de wind stond de molen te kreunen, te kermen en te schudden. En wanneer in een strenge winter de stuifsnieuw over de kale vlakten raasde, zaten ze dagen opgesloten. Zulk ongemak went

nooit. Dora kreeg heimwee. Ze miste het bruisende leven van de stad.

Dora verpieterde.

Berend luisterde met een half oor naar haar gejammer en geklaag en hij lachte al haar bezwaren weg. Het was de beste beslissing van zijn leven om net als zijn vader molenaar te worden. Nee, Dora moest niet zeuren. Op den duur zou het gerust wel wennen. Maar dat deed het niet. Net toen Dora zich had voorgenomen om er stiekem vandoor te gaan, kwam ze tot de ontdekking dat ze een kind verwachtte.

Ze bleef. Wat moest ze anders?

Ze hoopte vurig dat met de komst van een kindje haar leven zou veranderen. Maar al was het nog zo'n beeldschoon poppetje, ook het kind nam de onrust in Dora niet weg. Janna was nog jong toen haar moeder dagenlang van huis was en haar achterliet bij haar vader. Als Dora eindelijk weer op het honk neerstreek smoesde ze dat ze inkopen was gaan doen in Amsterdam, omdat in dit dooie dorp niks te krijgen was en ze hier hopeloos achterliepen met de mode. Waar ze werkelijk had uitgehangen en uitgespookt, kwam niemand aan de weet. Ze trok zich van het gemopper van Berend niets aan. Ze wilde maar niet begrijpen dat hij de molen niet naar behoren kon bedienen als hij ook nog voor een kind moest zorgen. Soms, als ze het echt te bont had gemaakt, wilde Berend nog wel eens stevige ruzie schoppen. Dan had Dora oprecht spijt en beloofde ze beterschap. Dan was ze een poos geduldig en inschikkelijk, verdroeg ze de spinnen, de muizen en de kou tot de onrust weer de kop opstak en ze wederom de hort op ging. In die tijd gingen er geruchten dat ze het niet zo nauw nam met de huwelijkse trouw. Bewijzen kon niemand iets, want de dorpers komen zelden in de grote stad.

Berend liet de mensen maar praten. Hij had er verdriet van, maar hij hield nou eenmaal van zijn vrouw. Janna groeide op tot het evenbeeld van haar moeder in haar jonge jaren. Ondertussen was Dora ruim over haar hoogtepunt heen. De room was zo langzamerhand af, ze verlepte zienderogen en haar humeur verslechterde navenant.

Er waren dagen dat ze dacht gek te worden in die natte, kille polder waar nooit iets te beleven viel. Waar wind en water vrij spel hebben en de mensen zo stug als goedkope keper zijn.

Een kam door zijn haar, een schone schipperstrui aan en klokslag tien uur stapt Tjeerd de buurmolen binnen. Hij feliciteert Janna, haar moeder en haar vader. Berends goedig gezicht gaat bijna geheel schuil achter zijn ruige baard. Hij stopt zijn pijp en knikt Tjeerd, vanonder de klep van zijn pet, vriendelijk toe. Die pet doet hij enkel af als hij zijn bed in stapt. Dan hangt hij hem aan de knop van de bedsteedeur zodat hij hem 's morgens meteen voor de greep heeft. Janna schenkt de koffie in legt een groot stuk koek voor ieder op het tafelzeiltje. Ze gaat tegenover Tjeerd zitten zodat ze hem goed kan zien. Met stralende ogen kijkt ze hem aan. Vandaag is het zover. Vandaag zal vader zijn belofte nakomen en mogen ze verkering hebben. Berend houdt zoals gewoonlijk zijn kin op zijn borst gedrukt. Hij strijkt een lucifer af, zuigt het vuur in de pijpenkop, maar gluurt tegelijkertijd vanonder zijn borstelige wenkbrauwen naar de jonge molenaar. Hij mag deze Tjeerd de Goede wel. Het is een zelfstandige, vriendelijke, behulpzame en avontuurlijke knul. Misschien een beetje té avontuurlijk, maar hij heeft lef in zijn donder en daar houdt Berend wel van. Vandaag moet hij doen wat hij beloofd heeft. Die twee hebben lang genoeg gewacht. Tjeerd is een gezonde, sterke en goudeerlijke vent. Dat is tegenwoordig al heel wat. Berend zit stil te peinzen alsof hij zichzelf nog moet overtuigen van wat hij straks moet zeggen. Maar hij had het slechter kunnen treffen. Als het wat wordt tussen die twee en ze vaste verkering krijgen, blijft Janna tenminste dicht bij hem in de buurt en kan hij haar alle dagen zien. Het is zijn enige kind en hij heeft haar zo hard nodig. Hij ziet hoe Tjeerds gespierde handen de koffiekom omvatten. Zijn ferme kaaklijn en de felblauwe ogen duiden op karakter. Janna zal een beste kerel aan hem krijgen. Af en toe is het een flierefluiter en banjert hij urenlang met jachtgeweer door de

nachtelijke polder, maar hij weet dan ook als eerste een kievietstest of jonge uilen te vinden. Er zitten zoveel muizen in de polder, er is eten genoeg! Als het erop aankomt, staat Tjeerd zijn mannetje. Hij is niet bang voor een beetje storm en houdt de wind goed in de gaten. Maar binnen in zijn molen is het een drama. Het is een echt mannen-huishouden en een vrouwenhand zou daar geen overbodige luxe zijn.

Maar wat wil je? Een man alleen, dat moet wel een smeerboel worden. Die veegt zijn laarzen niet op de mat.

De klok tikt de minuten weg.

Niemand weet iets te zeggen. Tjeerd wacht op het plechtige ogenblik dat Berend begint te spreken, maar Berend maakt geen haast. Tjeerd krijgt het nu toch wel benauwd. Ze weten toch dat hij hier niet alleen is om Janna te feliciteren, maar op goedkeuring voor hun verkering wacht? Waarom zegt niemand wat? Berend zal op het laatst toch niet terugkrabbelen?

Kijk ze daar eens zitten met zijn drieën. Tjeerd krijgt het gevoel alsof hij een indringer is. Alsof hij iets kostbaars komt opeisen. Het doosje met de ring brandt in zijn zak, maar hij durft er niet mee op de proppen te komen. Die ring maakt duidelijk dat Janna vanaf vandaag bij hem hoort en vaders staan dochters liever niet af. Dat heeft hij vaak genoeg gehoord. De pijp dampet en Berend hult zich in dikke rookwolken. De klokt tikt venijnig. Dora haalt verveeld haar breiwerk uit een mand. Even later tikken de naalden met de klok mee. Janna strijkt nerveus over haar rok en houdt haar ogen neergeslagen. Tjeerd schuift op zijn stoel.

Hij hoopt dat ze hen straks even alleen laten, dan kan hij haar het ringetje geven. Misschien kust ze hem om hem te bedanken. Dat doet ze zeker niet waar haar ouders bij zijn. Zo goed kent hij haar wel. Hij staart naar het stuk boterkoek waar hij nauwelijks van heeft gegeten. Zijn mond is droog. Voorzichtig neemt hij een paar slokken hete koffie.

‘Beste koffie,’ zegt hij om de stilte te verbreken.

‘Dorst,’ broemt Berend. Hij staat op en komt terug met een grote

kroes water die hij zowat in een keer leegdrinkt. 'Hè, dat smaakt.' Met zijn mouw veegt hij zijn mond af. Weer is het stil.

Plots smijt Dora haar breiwerk op tafel. 'Dat komt er nou van!' snauwt ze.

Verbaasd kijken ze haar aan.

'Hij was gister weer eens straalbezopen!'

Berend, die net weer zit en genoeglijk aan zijn pijp lurkt, verslikt zich in de rook en hoest de longen uit zijn lijf. Zijn gezicht loopt aan van rood naar paars.

Dora kijkt rustig toe, niet van plan om hem te hulp te schieten en op zijn rug te kloppen.

'Moeder, waarom zegt u dat nou!' piept Janna.

Triomfantelijk kijkt Dora rond. 'Zeg maar dat het niet zo is!'

'Ik ben jarig, laten we het gezellig houden,' smeekt Janna.

'Iedereen weet dat hij teveel zuipt. Ik vertel geen geheimen,' zegt Dora.

'Zo,' zegt Berend dreigend.

'Ja, zo!' zegt Dora niet onder de indruk.

Berends harige vuist dreunt op de tafel en hij kijkt zijn vrouw fel aan. 'Ja, ik zuip te veel!' grauwet hij. 'Maar blèr dan ook meteen hoe dat komt.'

'Zwijg!' snauwt Dora, die rode vlekken in haar hals krijgt.

'Nee, nu moet je flink zijn en je verhaal afmaken!'

'Je zuipt omdat jij ziekelijk jaloers bent!'

'Alstublieft, wees nou stil,' jammert Janna, die angstig van haar moeder naar haar vader kijkt.

Met een priemende vinger wijst Dora naar haar man. 'Jouw vader is zo bezitterig als een valse hond. Hij gunt mij geen meter ruimte. Ik kan geen kant uit! Hij presteert het zelfs om aan de buitenkant de wervel op de deur te draaien en voor die andere deur houdt hij de wacht. Is dat normaal?'

Driftig trekt Berend aan zijn doorrokertje. Dikke smook kringelt om

de lamp. Plots smijt hij zijn nog brandende pijp in de asbak, schuift met een gang zijn stoel naar achteren en kloeft op zijn klompen naar buiten.

‘Opgeruimd staat netjes,’ snuift Dora bij deze overwinning.

Tjeerds gezicht betreft. Had hij zich hier zo op verheugd? Honderd keer liever was hij thuisgebleven. Er gaat van alles door zijn hoofd om maar iets te bedenken, om iets te zeggen om de stemming op te krikken. Vanuit zijn ooghoek gluurt hij naar Janna die een paar tranen wegveegt. Plots kijkt ze hem aan en glimlacht ze dapper.

Hij heeft medelijden met haar. Zo’n ruzie, en dat nog wel op haar achttiende verjaardag! Hij knipoogt. Ze kleurt. Ze wendt snel haar blik naar het raam en doet alsof er buiten van alles te zien is.

Tjeerd tast voor de zoveelste keer naar het doosje in zijn zak. Wanneer zal hij het geven? Hij had zich zo verheugd op haar blijde gezicht en nu loopt alles in de soep, omdat Dora weer eens chagrijnig is. Dora kan op zijn tijd zo’n kenau zijn! Gelukkig maakt Berend dat ruimschoots goed met zijn opgeruimd karakter. Alleen vandaag helaas niet.

Ongeduldig trommelt Tjeerd met zijn vingers op de tafel. Janna wordt daar nog nerveuzer van dan ze al is en smekend kijkt ze hem aan. Tjeerd hoopt dat ze opstaat, hem mee naar buiten neemt zodat ze een momentje samen hebben en hij haar het ringetje kan geven. Hij heeft heel wat hazen en eenden moeten schieten eer hij het bedrag bij elkaar gesprokkeld had.

Buiten op de vensterbank vechten een paar kauwen. Verderop rukt de geit mekkerend aan haar ketting.

Tjeerd heeft het gevoel alsof hij stikt. Hij wil naar buiten. Toch blijft hij zitten. Janna kijkt zo verdrietig, bepaald geen verjaardagsgezicht. Haar lippen beven en ze frummelt haar zakdoekje tot een prop.

Hij drinkt zijn laatste slok koffie op en zet de mok op tafel. Het stuk boterkoek laat hij onberoerd. Als Janna dan niks durft te zeggen, zal hij het moeten doen. Hij veert op en zegt: ‘Het is tijd. Ik moet weer aan het werk!’

Verschrikt kijkt ze hem aan.

‘Loop je een stukje met me mee?’

Met een vluchtige blik kijkt ze naar haar moeder, bang dat die het niet goed zal vinden. Maar Dora breit stoïcijns verder. Tjeerd mompelt een groet en stapt naar buiten. Janna volgt hem op de voet tot aan de brug. Daar draait hij zich om, trekt haar naar zich toe en neemt haar in zijn armen. Verontschuldigend kijkt ze naar hem op. ‘Moeder is de laatste tijd niet te genieten. Vader kan geen goed meer doen. Ik schaam me zo.’

Hij legt zijn vinger op haar lippen. ‘Ik kom voor jou en voor jou alleen.’ Hij kijkt haar diep in de ogen. ‘Op deze dag hebben we lang moeten wachten.’

Ze knikt bedrukt. ‘Vader heeft anders niets gezegd.’

‘Afspraak is afspraak. Berend houdt zich aan zijn woord. Jouw vader is een gouwen vent.’ Hij strijkt haar haren uit haar gezicht en drukt haar zo stevig tegen zich aan dat ze denkt dat hij haar smoort. Wanneer ze een piepgeluidje maakt, laat hij haar los. ‘Nooit zal ik meer van iemand kunnen houden dan van jou, Janna. Vergeet dat nooit.’

Smeltend van verering kijkt ze naar hem op.

Hij haalt het pakje uit zijn zak, overhandigt het haar en kijkt gespannen toe.

Verbaasd staat ze met het in goudpapier verpakte doosje in haar handen. Nerveus peutert ze het papier los en ze opent het zwartfluwelen dekseltje. Dan slaakt ze een verrukt kreetje. Ze haalt het ringetje eruit en schuift het om haar vinger. Het past precies.

Tranen wellen in haar ogen. Spontaan slaat ze haar armen om zijn hals en kust hem vol op de mond. Alsof ze van haar eigen reactie schrikt, laat ze hem los en vlucht naar binnen.

De zaterdagavond daarop gaat hij om acht uur koffiedrinken bij de buurmolen. Janna verwacht hem zeker, want hij is de brug nog niet over of de deur zwaait al open. In een oogopslag ziet hij dat ze het ringetje draagt! Berend is nog op de zolder bezig, maar Dora zit aan

tafel met haar breiwerk en knikt hem vriendelijk toe. Als Berend ook beneden komt, trekt hij meteen zijn jas aan en bromt dat hij nog even weg moet.

Dora vliegt overeind. ‘En waar denkt meneer zo nodig heen te moeten op de zaterdagavond?’

Als antwoord trekt Berend de deur met een klap voor haar neus dicht.

Janna glimlacht wat ongelukkig. Ze wil zo graag dat het gezellig is als Tjeerd op bezoek komt. ‘Zullen we een spelletje doen?’ vraagt ze voordat moeders stemming helemaal naar de filistijnen is.

Met een zucht gaat Dora weer zitten. ‘Nou vooruit, pak de speelkaarten maar,’ zegt ze. Ze ruimt haar breiwerk op en steekt de lamp aan. Daarna loopt ze naar de kachel, waarop een grote kan chocolademelk staat. Ze schenkt voor ieder een beker in en deelt koek uit. En dan wordt het onverwachts toch nog gezellig. Wanneer Dora voor de tweede keer de kan van het fornuis haalt, blijft ze wat langer voor het raam staan dralen. Plots stokt haar adem en met een ruk trekt ze het gordijn dicht. Haar hand beeft als ze de chocolademelk inschenkt.

‘Hier, neem nog een koek, Tjeerd. Jij moet er nog van groeien,’ zegt ze met overslaande stem.

‘Dichtgroeien zal je bedoelen,’ zegt Tjeerd lachend.

Janna haalt een dweiltje en veegt de gemorste chocolademelk op. Bevreemd kijkt ze haar moeder aan. ‘Is er iets niet in orde, moeder?’

‘Wat zou er moeten zijn? Ik heb hoofdpijn. Dat is jouw vaders schuld.’

Halverwege de avond scharrelt Tjeerd in het donker naar het turfhok om de mand te vullen, want de kachel gaat bijna uit. Wanneer de mand met turf gevuld is en hij over het pad terugloopt, ziet hij iemand op de weg staan. Het is een man. Hij draagt een lange regenjas en op zijn hoofd een breedgerande hoed. Wat zoekt die vent hier? Tjeerd zet de mand neer en loopt naar de brug. Maar zo gauw de man hem ziet aankomen, maakt hij dat hij wegkomt.

Tjeerd kijkt hem na tot hij in het duister is opgelost. De wind blaast ongenadig door zijn wollen trui en rillend gaat hij met de turf naar binnen. Die avond maakt hij het niet laat, want nog geen halfuur later zit Dora zo uitgebreid te gapen dat hij bang is dat ze van de stoel kukelt.

Stijf gearmd loopt Janna met mee naar het hek.

‘Koud hè?’ zegt hij als excuus om zijn armen om haar heen te slaan. Ze nestelt zich behaaglijk tegen hem aan en legt haar hoofd tegen zijn borst. Hij ruikt de frisse geur van haar haren en een groot geluksgevoel doorstroomt hem. Zijn hart fladdert bijna zijn borstkas uit. Zo zou hij wel uren met haar willen staan. Maar hij voelt haar rillen in haar dunne jas. Hij neemt afscheid en kust haar goedenacht.

Blij springt hij over het hek en hij wandelt naar zijn eigen molen.

Een paar dagen later krijgt Tjeerd bezoek van Arie Klaverman, die dijkgraaf is bij het waterschap. Van de boer krijgt Tjeerd te horen dat Klaverman Berend Blauw opdracht geeft ratten en mollen te vangen op zijn land en in de omliggende polders. Hij heeft besloten deze klus aan Tjeerd over te doen. Tjeerd heeft toch een jachtvergunning voor dit gebied en met deze taak erbij levert dat hem extra geld op. Klaverman heeft namelijk gehoord dat Tjeerd omgang heeft met Janna van Berend Blauw. Tjeerd is op een huwbare leeftijd, trouwrijp zogezegd. Daar moet hij dan maar snel werk van maken. Bij het waterschap zien ze liever een getrouwd man op de molen zitten. Dat geeft stabiliteit. Het is niet niks om een molen te mogen beheren. Dat is een gunst. Het zijn kostbare instrumenten waar zorgvuldig mee moet worden omgesprongen. En Janna is een molenaarsdochter met verstand van zaken. Wat Klaverman betreft is het hoe eerder ze trouwen, hoe beter. Tjeerd knikt wat onhandig. Hij ziet ook wel dat de ramen vuil zijn en dat er overal dikke lagen stof liggen. Maar hij stoort zich er niet aan. Hij lacht wat scheef en belooft dat het allemaal goed gaat komen. Tevreden met dit vooruitzicht slaat de boer Tjeerd goedkeurend op de schouder. ‘Voor een goed huwelijk ben je nooit te jong. En een lange

verkeringstijd is de duivel verzoeken! Een man staat in de regel niet zo sterk in zijn klompen. En nu lust ik wel een kop koffie!

Zwijgend zitten ze aan tafel. Tjeerd is blij met het aanbod van het mollen en ratten vangen, maar hij heeft er een hekel aan als zijn buurman te horen krijgt dat de klus naar hem is gegaan. Berend kan het geld net zo goed gebruiken. Aan de andere kant, als Tjeerd het aanbod niet aanneemt, vergeeft Klaverman de klus aan een ander, want het is Tjeerd wel duidelijk dat Klaverman Berend Blauw niet meer op zijn land wilt hebben. Tjeerd accepteert het aanbod. Zo tussen neus en lippen door vertelt Klaverman dat Tjeerd zelf de klemmen en andere benodigdheden, die voor het vangen van het ongedierte nodig zijn, bij zijn buurman moet ophalen. Het spul is tenslotte Klavermans eigendom.

Tjeerd belooft het en tevreden stapt de boer op. Op de dijk ter hoogte van De Wulp staat Klaverman stil. Hij heeft Berend Blauw, die dronken lor, vandaag een mooie hak gezet. Bij dat jonge molenaartje deed hij zich voor als afgevaardigde van het waterschap en maakte hem wijs dat ze daar Tjeerd graag getrouwd zouden zien. Janna Blauw is een uitgelezen kans voor een molenaar. Als Tjeerd nog langer wacht, zou een ander haar zomaar voor zijn neus kunnen wegkapen. Klaverman heeft schik. De boodschap is overgekomen. Nog even en dan is het gedaan met die zuiplap van een Blauw. Iedereen weet dat Janna de molen bedient als Berend weer eens lam op de maalzolder ligt. Als Janna getrouwd is, kan Berend niet meer op zijn dochter terugvallen en zal het waterschap hem gauw genoeg ontslaan. Klaverman heeft nu eenmaal een gruwelijke hekel aan Berend Blauw. Altijd al gehad. Zijn Sjaantje krijgt nu zelfs nog een kleur als hij een enkele keer over die molenaar begint. Berend Blauw schijnt in vroeger dagen een knappe vent geweest te zijn. Een stoere zeeman. Hij was Sjaans eerste grote liefde. En nou kan Sjaan nog zo hard beweren dat die verkering niks voorstelde, en dat haar vader daar al gauw een stokje voor stak, Klaverman voelt gewoon dat ze nog steeds een zwak voor

die vent heeft. Dus toen hij te horen kreeg dat die jongelui verkering met elkaar hadden, kwam hem dat meer dan goed uit. Wat zal Blauw misgrijpen als Janna niet meer op De Wulp woont, maar op de molen ernaast. Een dronken molenaar is een schande voor het waterschap. Een tijdlang wist Klaverman niet hoe hij dit moest oplossen, wilde hij niet als zondebok in de omgeving afgeschilderd worden. Maar door een beetje druk uit te oefenen op die jonge gast en hem een extra baantje aan te bieden, vangt Klaverman twee vliegen in één klap.

Tjeerd zit er behoorlijk mee in zijn maag. Hij wacht nog een poos, maar dan kan hij het niet langer uitstellen en moet hij de ratten- en mollenklemmen ophalen. De molshopen op Klavermans land vermeerderen met de dag. Het lijkt daar onderhand wel een mijnenveld.

Berend is achter in zijn schuur bezig wanneer Tjeerd bij hem binnenstapt.

Even kijkt Berend op, maar als hij ziet dat het zijn aanstaande schoonzoon is, gaat hij rustig door met zijn werk.

Tjeerd schuift een aardappelkistje bij en gaat zitten. Een poos kijkt hij toe. 'Ik heb laatst bezoek gehad van Klaverman,' begint hij opeens. 'Zo.'

'Het ging over het mollen en ratten vangen in de polder.'

Een moment vallen Berends handen stil. Dan gaat hij weer door met zijn werk.

Tjeerd draait en schuift. 'Klaverman vroeg of ik die taak op me wilde nemen.'

Met een ruk draait Berend zich om. 'En wat heb je gezegd?'

Tjeerd kijkt zijn buurman frank en vrij aan. 'Als ik weiger, vraagt hij een ander en kan ik naar de centen fluiten.'

'Dus je hebt het aangenomen?'

Tjeerd knikt.

'Dan heb ik liever dat jij het doet,' bromt Berend.

Tjeerd is opgelucht. Berend vat het goed op. Voor geen goud wil

hij ruzie met zijn aanstaande schoonvader. ‘Bewaar je hier ergens de klemmen?’

Berend wijst naar een kist op een plank.

Tjeerd trekt de kist naar zich toe en bekijkt de inhoud. ‘Niet veel soeps.’

‘Het is roestige troep. Daar vang je niks mee. Maar maak dat die boer maar wijs.’

Tjeerd staat met een roestige klem in zijn handen. ‘Ik zal om nieuwe uit moeten.’

‘Dan heb ik slecht nieuws voor je, want dat zal uit je eigen zak moeten komen. Klaverman verwacht dat je zijn land vrij van mollen en ongedierte houdt, maar schuiven ho maar! Die heeft altijd pijn in zijn portemonnee.’ Berend trekt de kist uit Tjeerds handen en zet die met een smak terug.

Die middag gaat Tjeerd naar de stad om nieuwe klemmen te kopen. Onderweg passeert hij een man die verdacht veel lijkt op de vent die hij op de avond van Janna’s verjaardag bij de brug zag staan. Deze vent draagt ook een lange jas en een breedgerande hoed. Wanneer ze elkaar passeren, wendt de man zijn hoofd af, zodat Tjeerd zijn gezicht niet kan zien. Rare snuiter. Die komt vast niet van hier. In de stad koopt Tjeerd wat hij nodig heeft en maakt dan dat hij thuiskomt, want de wind wakkert aan en het ziet ernaar uit dat het zo gaat regenen. Gelukkig staat de molen van de admiraal nog stil. Tegen de avond wordt het weer echter zo slecht dat er van malen geen sprake kan zijn. Genoeglijk wrijft Tjeerd in zijn handen. Vanavond kunnen ze er weer op uit. Er valt iets extra’s te verdienen en dat is hard nodig, want zijn spaarvarken is na het kopen van dat ringetje een stuk magerder geworden.

Die avond slaan maartse buien met wilde vlagen tegen de ruiten van de oude poldermolen en de wind opent telkens de aanval op het groot wickenkruis. De molen kreunt en kermt. Tjeerd is onrustig en om

het halfuur bestudeert hij de lucht. Vanmiddag, toen hij terugkwam van de stad, vond hij de verwachte boodschap, een briefje, tussen de planken naast de deur gestoken. Het is weer zover, hij en Ties moeten eropuit. Ties, zijn grote vriend en uitbater van het café, heeft hem nodig, en dit is een uigelezen avond ervoor. Met deze storm kan er niet gemalen worden. De molen staat overhoeks gekluisterd en de wiken zijn met stormtouwen vastgezet.

Die avond ligt Tjeerd in het donker boven op de dekens van zijn bedstee. Hij wacht op gerammel aan de achterdeur, die hij expres van het slot heeft gelaten. Vannacht gaat hij uit smokkelen. Het is zijn meest lucratieve bijbaantje, het spannendste, maar ook het gevaarlijkste. Alle molenaars hebben bijbaantjes. In de zomer werken de meesten als landarbeider bij een boer, als rietsnijder of visser. Zelf verdient hij een aardige extra cent met jagen. Op smokkelen na is jagen zijn lust en zijn leven. Voor Tjeerd is er niks mooiers dan door de velden te zwalken op jacht naar wild. Een haas, een eend of een fazant die hij makkelijk kwijtraakt aan een sjiek restaurant in de stad. En als hij trek heeft, suddert die haas bij hem in de pan. Maar vannacht gaan ze samen een lading jenever ophalen bij Klaas Pooland, de bokkenboer, die in zijn eentje in een armzalig huisje achteraf in de polder huist. Ties als uitbater kan er niet goedkoper aan komen. Zijn klanten slobberen maar wat graag van die straffe jenever. En de afspraak is dat, zo gauw als Klaas weer een voorraadje heeft gekweekt, hij de mannen een seintje geeft. In z'n eentje vindt Ties het een riskante onderneming om door die polder te sjouwen, juist omdat Tjeerd feilloos de weg in het pikkedonker kent. Daarom betaalt Ties zijn makker vorstelijk voor het smokkelen van de jajem. Tien harde knaken. Dat kan makkelijk uit, want Ties houdt er zelf ook een aardige duit aan over.

Hoor die wind om de molen rennen! Een uitgelezen nacht voor deze schnabbel. Met zo'n storm zal geen veldwachter of opzichter de polder in gaan. Die blijven liever achter moeders gebreide onderbroek liggen.

Tjeerd schiet omhoog. Het is zover! Er wordt aan de achterdeur gerommeld. Snel wipt hij over de beddenplank, trekt zijn kleren van de stoel en haast zich naar de keuken. In het donker ontwaart hij de bonkige gestalte van Ties die zijn natte jas uit staat te schudden. Op de tafel liggen de twee ransels die ze op hun rug zullen binden. Straks schuift Klaas in iedere ransel een petroleumblik met jenever. Ieder dertig kilo aan gewicht. Maar daar maalt Tjeerd niet om. Hij is slank, sterk en gespierd. Ties daarentegen is een beul van een vent. Dat komt door zijn befaamde gehaktballen. Iedere zaterdagochtend maakt hij een joekel van een pan met gehaktballen die voor de zondagavond helemaal op gaat. Mocht hij er wat van overhouden, verorbert hij het zelf.

Tjeerd stapt in zijn laarzen en knoopt zijn jagersjas dicht. 'Ik had je eerder verwacht.'

Ties gromt: 'De toneelvereniging repeteerde en daar zitten er een paar tussen die niet naar huis te krijgen zijn. Trouwens, jouw buurman zat ook weer aardig te hijsen. Die ouwe kon niet meer op zijn benen staan toen ik hem naar buiten werkte. Ik hoop dat hij heelhuids thuisgekomen is.'

Tjeerd schudt zijn hoofd. 'Was het weer zover? Die man leert het nooit. Hij heeft al eerder een boete voor dronkenschap gehad. Morgen zal Janna wel weer voor hem moeten malen.'

'En toen ik eindelijk op het punt stond om te vertrekken,' gaat Ties verder, 'verscheen Kaat in haar nachtgewaad en begon ook nog eens moeilijk te doen.'

'Moeilijk?' Ze gaan de brug over en de weg op.

'Ze wilde weten waar ik heen ging.'

Tjeerd staat stil en kijkt zijn vriend aan. 'Wat heb je gezegd?'

'Dat ze haar kaken op elkaar moest houden en moest gaan maffen.'

Tjeerd grijnst.

'Klaas Poolland levert me geen druppel meer als hij erachter komt dat hier meer mensen van weten dan wij drieën. Het lijntje moet kort

blijven, dat is de afspraak. Wij drieën en geen mens anders.’

Ze lopen over de kronkelige dijk en sjuuwen voorovergebogen tegen de straffe wind de polder in. De ijzige regen striemt hun gezicht. ‘Geef hem eens ongelijk,’ schreeuwt Ties, die zich onbespied waant. ‘Klaas is als de dood dat ze achter zijn stokerijtje komen. Er staan niet voor niets drie bokken aan de voorkant gras te vreten. Die stinken bij elkaar harder dan die ketels gist. En die grote Hollandse witte geit ruikt ook niet bepaald naar roosjes. Maar mooie lammetjes geeft ze wel. En wat een melk!’

‘Maar die bokken spant hij toch voor zijn petroleumkar?’

‘Ja! Klaas is van alle markten thuis. Hij verkoopt petroleum, geitenmelk en hij brouwt zelfs van onkruid smerige drankjes om kinderen van het beddenplassen af te helpen.’

Tjeerd staat stil en tuurt naar de molen van de admiraal. Die staat stil.

Als de wind niet minder wordt, en dat zit er voorlopig niet in, is er niks aan de hand. Zolang de Freek Oud niet maalt, hoeven zij ook niet. Maar wanneer de admiraal gaat draaien, moeten de andere molenaars binnen het halfuur malen. Vanuit de polder kan Tjeerd de molen van Freek goed zien. Mocht het daarvoor te donker zijn, dan komt Freek het melden.

Ze klimmen over een damhek en steken een weiland over. Er volgen meer hekken. Eindelijk komen ze bij een water. Langs de kant ligt Klaas’ roeiboort te dobberen. De mannen stappen in de boot en roeien de brede sloot over. De wind is hier zo sterk dat ze uit de koers raken. Wanneer de twee aanmeren, botsen ze tegen een paal die net boven de waterlijn staat. De klap komt hard aan. De paal kraakt.

‘Die verrekte wind,’ broemt Ties. Hij springt op de kant, trekt de boot naar de plaats waar ze hadden moeten aanleggen en bindt hem vast.

Tjeerd rilt in zijn versleten jagersjas die aan alle kanten doorlekt. Zijn schouders raken doorweekt en bij de kraag sijpelt de nattigheid zijn nek in. Maar nu is het nog maar een hortje naar de bokkenfarm,

zoals ze het bedoeninkje gekscherend noemen. Klaas rekt op ze. Het hek staat open en hij heeft de hond al opgesloten. De mannen scharrelen het donkere erf op. Ze schrikken van een bok die boven op zijn kist staat en plots een keel opzet.

‘Er brandt nergens licht,’ broemt Ties.

‘Hij is er toch wel?’ vraagt Tjeerd.

‘Dat is ’m geraaien,’ snauwt Ties. ‘Zo’n lekker weertje is het niet.’

Ze schuifelen langs de schuur naar het achterste stuk. Plots zwaait er een deur open en piept er een zwak licht naar buiten. Klaas staat groot en donker in de deuropening. Hij laat de mannen binnen, maar voor hij de deur dichttrekt, kijkt hij of ze niet gevolgd zijn. Binnen draait hij de petroleumlamp iets hoger. De drie schaduwen dansen over de houten wand. Een tak slaat op het van golfplaten dak. ‘Het waait hier zowat net zo hard als buiten,’ zegt Tjeerd.

‘Nog praatjes ook?’ gromt Klaas. ‘Jullie hadden geen haast. Nu dacht ik jullie al eerder te horen, want die geit begon te mekkeren, maar toen ik ging kijken was er niks aan de hand. Het is ook zo’n verrekte donkere avond. Ik had de moed al opgegeven. Ik wilde net gaan afsluiten en ik had niet meer op jullie gerekend.’

‘Je eigen schuld,’ grinnikt Ties. ‘Mijn klanten vinden jouw borrel te lekker. Nou, geef op die handel, dan kan jij naar je nest en wij op huis aan.’

Klaas, die al spijt heeft van zijn nijdige uitval en het altijd gezellig vindt wanneer de mannen er zijn, bindt snel in. ‘Nou ja, zo’n haast heeft het nu ook weer niet. We nemen eerst een hassebassie, dat verdrijft de kou uit jullie botten.’ Ties is zijn enige afnemer, pingelt nooit iets van de prijs af en doet altijd boter bij de vis. Hij moet die lobbes te vriend houden. Klaas klokt royaal voor ieder een borrel in en zwijgend gieten ze de straffe foezel naar binnen.

Tjeerd voelt de warmte door zijn lijf trekken. Zijn humeur knapt ervan op. Hij zou er nog wel een lusten, maar Klaas maakt geen aanstalten om bij te vullen. Hij zet twee petroleumblikken met jenever

voor hen op de grond. De mannen binden hun ransels op hun rug en Klaas schuift bij ieder een blik in de ransel. Ze sjoeren de banden aan en zijn gereed voor de terugweg. Ties vist een paar bankbiljetten uit zijn binnenzak die Klaas zonder natellen in zijn broekzak steekt.

‘Vergeet morgen die roeiboot niet op te halen,’ broemt Ties nog voor ze naar buiten gaan.

‘Morgen mijn eerste klus,’ grijnst Klaas. ‘Behouden vaart, mannen!’ Dan dooft hij de lamp.

Zwijgend kloeven ze door de zompige polder. De jenever klotst in de blikken. Onophoudelijk drenst de regen op hen neer. Het is nog donkerder geworden. De maan houdt zich schuil achter een dik wolkendek. Maar ze hebben de wind in de rug, dus loopt het een stuk aangenamer. Algauw komen ze op de plek waar ze de roeiboot hebben achtergelaten. Verbaasd kijken ze naar het zwarte kolkende water.

‘Krijg nou de wappers!’ zegt Ties. ‘Waar is die schuit gebleven?’

Ze zoeken de walkant af en lopen ook nog een eind de andere kant op.

‘Heb jij dat ding wel goed vastgelegd?’ vraagt Tjeerd.

Nijdig kijkt Ties zijn makker aan. ‘Hoor eens, vriend, ik ben niet achterlijk.’ Hij schudt zijn hoofd en kijkt waakzaam om zich heen. ‘Nou kun je me een hoop wijsmaken, maar niet dat die boot zo ver afgedreven is.’ Met een ruk trekt Ties Tjeerd mee de kant in en hurkend fluistert hij: ‘Ik heb zomaar het gevoel dat we hier niet alleen zijn.’ Verscholen in de wuivende rietkraag turen ze de omgeving af. Maar hoe ze ook kijken, nergens is een teken van leven. En toch, ze kunnen niet voorzichtig genoeg zijn. Als ze betrappt worden met die vracht jajem op hun rug, is het gedaan met ze. Maar om hier hun kostbare lading achter te laten, komt niet in hen op. Na een poos zich gedeisd te houden fluistert Ties: ‘Nou kunnen we hier wel blijven zitten tot we een ons wegen, maar zo komen we die sloot niet over. Kom, we gaan langs de weg terug.’

‘Man, dat is kilometers om!’ Tjeerd voelt zijn voeten nu al niet meer.

Niet alleen zijn jas heeft zijn beste tijd gehad, maar ook zijn leren laarzen zijn zo lek als een mandje. Zo gauw hij die zompige polder in stapte werden zijn sokken nat. Deze keer valt de tocht hem vies tegen. Kilometers sjacheren met zware ransel op zijn rug is nog tot daaraan toe, maar in een doorweekte jas, op half bevroren voeten en dan ook nog eens een stuk omlopen, daar had hij niet op gerekend. De centen worden zuur verdiend dit keer. Ongeduldig port Ties hem in de rug. 'Schiet op man, je bent toch niet van suiker. Lopen!'

Giftig kijkt Tjeerd zijn makker aan.

Ties grinnikt. 'Jij je zin. Ik geef je een knaak extra boven op jouw gage. Maar dan nu wel de sokken erin! Iemand heeft die boot geklauwd en heeft het op ons voorzien.'

Tjeert stapt nu snel voort. Ties, die een scherpe neus voor dit soort situaties heeft, zal ook dit keer wel gelijk hebben. Tjeerd heeft net zomin trek om achter de ruif te belanden. Dan raakt hij zijn molen kwijt en waarschijnlijk Janna ook.

Zwijgend kloeven ze verder. Ze klauteren over damhekken en steken zoveel mogelijk dwars over om af te snijden.

Eindelijk bereiken ze het einde van de polder en kunnen ze de verharde landweg op, waar het meteen een stuk geriefelijker loopt. Ties staat even stil om zijn zware vracht aan te sjoeren. Zijn ransels lijken met de minuut zwaarder te worden. Ook Tjeerds schouders branden en zijn nek steekt pijnlijk. Het is dat hij het geld hard nodig heeft met de winter voor de deur en dat hij wil sparen voor zijn bruiloft, anders was hij mooi in zijn warme bed gebleven.

Plots grijpt Ties hem bij de schouder en trekt hem mee de berm in. 'Wat nou weer?'

'Kop dicht!' sist Ties.

In de verte nadert het zwakke licht van een carbidlamp. Ze liggen op hun buik in het natte gras met hun gezichten naar de grond gericht. De jenever klotst na in het blik op hun rug. Ze durven zich niet te verroeren, anders zal de voorbijganger hen zien en horen. Een man

in een lange jas en met een hoed tot diep over zijn ogen getrokken, passeert hen op een fiets. Ze horen hem hijgen en de panden van zijn jas klapperen in de wind. Voorzichtig kijkt Tjeerd op. De man slingert, maar dat is ook geen wonder, want met zijn vrije hand duwt hij naast zich een damesfiets.

Een fiets zonder dame.

Ze wachten net zolang tot de voorbijganger in het duister is opgelost en krabbelen dan overeind. Wanneer de kerkklok halfdrie heeft geslagen, komen ze eindelijk bij de kroeg aan. In de schuur achter het café laten ze de ransels van hun rug zakken en ze verstoppen de blikken achter een paar biervaten. Ties telt elf zilveren knaken voor zijn makker uit die Tjeerd grijnzend in zijn zak laat glijden. Dan tovert Ties een kruik jenever tevoorschijn, trekt met zijn tanden de kurk eraf en zegt: 'Op een geslaagde missie!' Hij neemt een paar flinke teugen en overhandigt de kruik aan Tjeerd.

Tjeerd drinkt gulzig en een behaaglijke warmte doortintelt zijn lijf.

Hij is tevreden. Vergeten zijn zijn pijnlijke rug, stekende nek en koude voeten. Het was een lucratieve nacht en hij is weer een stap dichterbij zijn bruiloft.

Het geld rinkelt in zijn zak wanneer hij er met zijn hand door gaat.

Ties zet de kruik terug op de plank. 'En toch ga ik erachter komen wie die boot heeft gejat. En als ik hem in mijn kladden heb, is-ie nog niet jarig!'

Lachend slaat Tjeerd zijn vriend op de schouder en hij wenst hem welterusten. De hele terugweg neuriet hij. Het is een goede nacht geweest, een beste nacht!

Dan staat hij stil. De wind is stukken minder geworden.

Hij versnelt zijn stap.

Tot zijn schrik draaien de andere molens.

EEN AANSTEKELIJKE STREEKROMAN VOL WENDINGEN

Tjeerd woont sinds de dood van zijn ouders alleen in zijn molen. Hij heeft verkering met Janna, die verderop woont. Net als de verkering tussen de twee toegestaan is omdat Janna achttien is geworden, krijgt haar moeder Dora midden in een stormachtige nacht letterlijk een klap van de molenwiek. Janna voelt zich genoodzaakt om de verkering te verbreken zodat ze voor haar moeder kan zorgen. Waar ze niet op rekt, is dat Tjeerd zo snel een ander zal hebben...

Mary Schoon heeft voor deze roman veel onderzoek gedaan naar het leven in en rond de molens en het drooghouden van de polders. Daardoorheen weeft ze het verhaal van twee jonge geliefden die met allerlei tegenslagen te maken krijgen. *Sterker dan de wind* is een prachtige streekroman van de auteur van onder meer de Tilly Tod-trilogie.

Z&K

ISBN 978 90 2053 849 6 NUR 344

9 789020 538496

www.zomerrenkeuning.nl